

Sygn. akt IX Ga 579/17

Dnia 27 kwietnia 2018 roku

POSTANOWIENIE

Sąd Okręgowy w Lublinie IX Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Sławomir Boratyński

Sędziowie: SSO Beata Błotnik

SSO Jacek Widło

Protokolant: Klaudia Rogalska

po rozpoznaniu w dniu 27 kwietnia 2018 roku w Lublinie na rozprawie sprawy

z powództwa S. P.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 15 maja 2017 r., sygn. akt V GC 901/16

postanawia:

umorzyć postępowanie w przedmiocie wniesionej apelacji.

Beata Błotnik S. J. W.

Sygn. akt IX Ga 579 / 17

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 15 maja 2017 r. Sąd Rejonowy w Siedlcach V Wydział Gospodarczy po rozpoznaniu w S. na rozprawie sprawy z powództwa S. P. przeciwko (...) S. A. w W. o zapłatę zasądził od pozwanego (...) S. A. w W. na rzecz powoda S. P. kwotę 3.966,75 zł. z ustawowymi odsetkami od dnia 07 listopada 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty (pkt I) oraz kwotę 1.400 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 1.200 zł. tytułem kosztów zastępstwa procesowego (pkt II) .

Jako uzasadnienie wyroku wskazano ,że w pozwie wniesionym w dniu 9 lutego 2016 roku do Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie VIII Wydział Gospodarczy powód S. P. wnosił o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego (...) S. A. z siedzibą w W. kwoty 3.659,25 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za okres od dnia 07 listopada 2015 roku do dnia zapłaty wraz z kosztami procesu. Z uzasadnienia pozwu wynikało, że w dniu 20 lipca 2015 roku samochód marki T. (...) o nr rej (...) należący do J. M. został uszkodzony w wyniku kolizji drogowej, a sprawcą była osoba posiadająca ubezpieczenie OC u pozwanego. Na skutek zaistniałego zdarzenia poszkodowany zawarł z powodem umowę najmu pojazdu zastępczego na czas trwania naprawy pojazdu, łączny koszt najmu wyniósł 13.837,50 złotych brutto. Pozwany uznał za uzasadniony okres 35 dni najmu pojazdu zastępczego i wypłacił odszkodowanie z tytułu najmu pojazdu zastępczego w wysokości 7.103,25 złotych. Z uwagi, że pozwany nie dokonał pozostałej

płatności, powód wystąpił na drogę postępowania sądowego (pozew, k. 2-4). Postanowieniem z dnia 07 kwietnia 2016 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie VIII Wydział Gospodarczy uznał się niewłaściwy miejscowo i przekazał sprawę zgodnie z właściwością miejscową wyłączną Sądowi Rejonowemu w Siedlcach – Wydziałowi V Gospodarczemu (postanowienie, k. 20-21). Pozwany (...) S. A. w W. w odpowiedzi na pozew (k. 33-34) wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany podał, iż w toku postępowania likwidacyjnego rozliczył szkodę jako całkowitą tj. jako różnicę pomiędzy wartością pojazdu przed szkodą i pojazdu uszkodzonego i tak obliczone odszkodowanie wypłacił poszkodowanemu. Wskazał, że uznał za zasadny czas najmu przez 35 dni przy zastosowaniu dziennej stawki najmu 202,95 złotych brutto. W toku procesu stanowisko stron nie uległo zmianie.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 20 lipca 2015 roku miał miejsce wypadek komunikacyjny w wyniku, którego uszkodzeniu uległ pojazd marki T. (...) o nr rej (...) należący do J. M. (fakt bezsporny). Sprawcą kolizji był kierujący samochodem, którego pojazd posiadał ubezpieczenie obowiązkowe OC w (...) S. A. z siedzibą w W. (fakt bezsporny). W dniu 28 lipca 2015 roku poszkodowany zawarł z powodem umowę najmu samochodu zastępczego marki T. (...) nr rej. (...). Strony ustaliły w umowie stawkę najmu za jeden dzień kwotą 250,00 złotych netto (umowa najmu, k. 8). Uszkodzony samochód poszkodowanego został przyjęty do warsztatu naprawczego w dniu 28 lipca 2015 roku (bezsporne, harmonogram, k. 12-13). Poszkodowany wynajmował pojazd zastępczy do dnia 11 września 2015 roku (protokół zdawczo odbiorczy, k. 7). W dniu 23 października 2015 roku powód wystawił fakturę nr (...) z tytułu najmu samochodu na kwotę 13.837,50 złotych brutto, 11.250,00 złotych netto (faktura k. 9). Pozwany decyzją z dnia 27 października 2015 roku przyznał powodowi odszkodowanie w wysokości 7.103,25 złotych tytułem najmu pojazdu zastępczego (decyzja, k. 11). W dniu 06 listopada 2015 roku poszkodowany zawarł z powodem umowę cesji wierzytelności mocą, której cedent (poszkodowany) przeniósł na rzecz powoda wierzytelność wynikająca z likwidacji szkody komunikacyjnej jego samochodu marki T. o nr rej (...), w związku ze zdarzeniem z dnia 20 lipca 2015 roku (umowa cesji wierzytelności, k. 5). Pozwany pozostałej płatności nie dokonał (bezsporne).

Powyższy stan faktyczny Sąd I instancji ustalił na podstawie zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego, który pomiędzy stronami był bezsporny. Sąd ten uznał, że powództwo jest zasadne w całości i zasługuje na uwzględnienie w całości. Wskazano, że jak wynika z treści art. 436 § 2 kc w razie zderzenia się mechanicznych środków komunikacji poruszanych za pomocą sił przyrody wymienione osoby mogą wzajemnie żądać naprawienia poniesionych szkód tylko na zasadach ogólnych. Również tylko na zasadach ogólnych osoby te są odpowiedzialne za szkody wyrządzone tym, których przewożą z grzeczności. W powyższej sprawie bezspornym było, że doszło do zderzenia dwóch mechanicznych środków komunikacji poruszanych za pomocą sił przyrody. W związku z powyższym żądanie naprawienia szkody mogło nastąpić na podstawie art. 415 kc zgodnie, z którym kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Również bezspornym było, że winną kolizji drogowej, a w konsekwencji zobowiązaną do naprawienia szkody była osoba posiadająca ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w pozwanym towarzystwie ubezpieczeniowym. Zgodnie z treścią art. 19 ust 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń. Nadto bezsporna pomiędzy stronami pozostawała długość najmu pojazdu zastępczego, sporna pozostawała wysokość stawki dziennej najmu. Zgodnie z treścią art. 361 § 1 kc zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Natomiast w myśl § 2 tego artykułu w powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzone. W ocenie Sądu Rejonowego pozbawienie poszkodowanego korzystania z własności, w postaci pojazdu mechanicznego, w następstwie czynu zabronionego, generuje uprawnienie poszkodowanego do wynajęcia pojazdu zastępczego na czas niezbędny do naprawy jego własności. Niewątpliwie na obecnym etapie rozwoju technologicznego oraz wzrostu stopy ekonomicznej społeczeństwa samochód jest zwykłym, codziennym narzędziem, do którego posiadania i używania osoba będąca jego właścicielem przyzwyczajają się w taki sposób, że pozbawienie jej możliwości użycia samochodu powoduje duże utrudnienia przy codziennych czynnościach. W ocenie Sądu Rejonowego fakt nabycia, posiadania

oraz eksploatacji pojazdu mechanicznego (a więc konieczność ponoszenia kosztów związanych z zakupem oraz eksploatacją) jest wystarczającą przesłanką do uznania, że poszkodowany korzystałby ze swojego pojazdu, gdyby mu nie wyrządzono szkody. W celu ustalenia celowych i ekonomicznie uzasadnionych wydatków na najem pojazdu zastępczego, w szczególności stawki najmu stosowanej przez firmy zajmujące się wynajmowaniem samochodów na terenie zamieszkania poszkodowanego dla pojazdów klasy pojazdu uszkodzonego i pojazdu wynajętego przez poszkodowanego oraz ustalenia czy stawka zastosowana przez powoda odbiega od średnich stawek stosowanych przez wypożyczalnie działające na terenie zamieszkania poszkodowanego i o ile - Sąd I instancji dopuścił dowód z opinii biegłego J. S. z zakresu wyceny ruchomości, techniki samochodowej i szkód komunikacyjnych. Z treści opinii biegłego (opinia, k. 157-160) wynikało, że pojazd wynajęty T. (...) jest sklasyfikowany w klasie średniej samochodów (autosegment D). Rynek lokalny dla poszkodowanego to województwo (...). Wskazał, iż stawki netto za wynajem samochodów z autosegmentu D z wypożyczalni w województwie (...) wynoszą od 199,00 złotych do 260,00 złotych. Biegły podał, że stawka dobową za wynajem pojazdu zastosowaną przez powoda wynosiła 250,00 złotych i mieści się w zakresie stawek netto stosowanych przez inne wypożyczalnie samochodów. Podał, że wskazane stawki dotyczą najmu tradycyjnego, gotówkowego, gdzie klient płaci gotówką z góry w dniu wynajmu, są stosowane zabezpieczenia w postaci depozytu oraz udziałów własnych w przypadku jakiegokolwiek szkody na pojeździe wynajmowanym. Natomiast wynajem z „OC sprawcy” jest bez jakichkolwiek obciążeń dla poszkodowanego, czyli sytuacja podobna jak w przypadku korzystania z własnego auta gdyby poszkodowanemu pojazdowi nie uszkodzono. Firma, która wypożycza pojazd odracza płatności o rozlicza się z ubezpieczycielem, ceny takiego najmu są zwykle wyższe o 15% od cen przy wynajmie tradycyjnym, gotówkowym. Podał, że uzasadniony czas wynajmu samochodu zastępczego powinien wynosić 36 dni, bowiem od przyjęcia pojazdu do serwisu do wypłaty odszkodowania przez TU upłynęło 29 dni, a przyjmuje się okres 7 dni na zakup i zarejestrowanie innego samochodu, czyli uzasadniony czas wynajmu powinien upłynąć w dniu 1 września 2015 roku. W opinii biegłego celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego powinny wynosić 9.000,00 złotych netto. Sąd Rejonowy podzielił opinię biegłego J. S. w całości, jako rzetelną, fachową, a jej wnioski w pełni przekonujące. Sąd ten uznał również za usprawiedliwiony czas najmu pojazdu zastępczego okres 36 dni, zgodnie z opinią biegłego. Wskazano, że poszkodowanemu przysługuje wybór podmiotu oferującego pojazdy zastępcze, może on się kierować m.in. jego fachowością, rzetelnością i poziomem świadczonych usług. Kosztami „ekonomicznie uzasadnionymi”, do których zwrotu obowiązany jest ubezpieczyciel, są zatem koszty ustalone według cen, którymi posługuje się wybrany przez poszkodowanego podmiot oferujący pojazdy zastępcze, pod warunkiem, że nie są rażąco zawyżone. Poszkodowany skorzystał ze wskazanej możliwości i dokonał wyboru oferty powoda. Podkreślono, iż wskazana w umowie stawka dzienna w kwocie 250 złotych netto (307,50 złotych brutto) – zdaniem Sądu I instancji nie była wygórowana, mając na uwadze stawki najmu wskazane przez biegłego obowiązujące w innych wypożyczalniach za wynajem samochodów z autosegmentu D. Sąd I instancji uznał, że dzienna stawka za najem pojazdu zastępczego winna wynosić 250,00 złotych netto tj. 307,50 złotych brutto – zgodnie z zawartą przez strony umową. W związku z powyższym w ocenie tego Sądu koszt najmu pojazdu zastępczego przez okres 36 dni winien wynosić 11.070,00 złotych brutto (36 x 307,50 złotych brutto).

Pozwany dokonał płatności w kwocie 7.103,25 złotych, dlatego też powodowi przysługuje dopłata odszkodowania w wysokości 3.966,75 złotych. Powód dochodził w niniejszym postępowaniu zapłaty kwoty 3.659,25 złotych. W związku z powyższym Sąd ten uznał, że powództwo zasługiwało na uwzględnienie co do kwoty 3.659,25 złotych. Zgodnie z art. 476 kc dłużnik dopuszcza się zwłoki, gdy nie spełnia świadczenia w terminie. Natomiast w myśl art. 481 § 1 kc jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Sąd w przedmiotowej sprawie zasądził odsetki ustawowe od dnia 07 listopada 2015 roku (dzień po dacie wymagalności faktury wystawionej przez powoda) do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz z ustawowe odsetki za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty - w związku z wejściem w życie w dniu 01 stycznia 2016 roku ustawy z dnia 9 listopada 2015 roku o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1830) i wprowadzeniem w treści art. 481 § 2 kc pojęcia „odsetki ustawowe za opóźnienie”. O kosztach postępowania Sąd orzekł zgodnie z treścią art. 98 § 1 kpc, zgodnie z którym strona przegrywająca obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Na koszty procesu składała się opłata

wniesiona przez powoda w wysokości 183,00 złotych, koszty zastępstwa procesowego 1.200,00 złotych, opłata od pełnomocnictwa 17,00 złotych.

Postanowieniem z dnia 9 czerwca 2017 roku Sąd Rejonowy sprostował oczywistą omyłkę rachunkową (liczbową) w wyroku wydanym w dniu 15 maja 2017 roku przez Sąd Rejonowy w Siedlcach V Wydział Gospodarczy w sprawie o sygn. akt. V GC 901/16 z powództwa S. P. przeciwko (...) S.A. w W. o zapłatę w ten sposób, że:

- w komparycji wyroku w miejsce liczb wpisanych jako: „3.966,75 zł” wpisano prawidłowo liczby jako: „3.659,25 zł”

- w pkt I wyroku w miejsce liczb wpisanych jako: „3.966,75 ”wpisano prawidłowo liczby jako: „3.659,25 ”.

Odpis postanowienia został doręczony pełnomocnikom stron w dniu 19 czerwca 2017 r. (k. 206) .

Od rozstrzygnięcia Sądu I instancji w brzmieniu przed dokonaniem sprostowaniem strona pozwana wniosła apelację wnosząc o jego zmianę w punkcie I i II przez obniżenie zasądzonej kwoty 3 966,75 zł. o 307,50 zł. i oddalenie powództwa w stosunku do tej kwoty oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu i kosztów zastępstwa procesowego za pierwszą i drugą instancję według norm przepisanych, proporcjonalnie do wyniku sporu. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucono naruszenie prawa procesowego - w szczególności art. 321 § 1 k.p.c. polegające na zasądzeniu od pozwanego kwoty wyższej niż kwota żądana przez powoda. Przedmiotowa apelacja została wniesiona w dniu 14 czerwca 2017 r. a zatem przed doręczeniem pełnomocnikowi strony pozwanej odpisu postanowienia z dnia 9 czerwca 2017 r. (k. 209) .

W odpowiedzi na apelację strony pozwanej strona powodowa reprezentowana przez pełnomocnika procesowego uznała ją w całości wnosząc o nieobciążanie powoda kosztami postępowania odwoławczego zgodnie z art. 102 k.p.c.

Sąd Okręgowy Sąd Okręgowy Sąd Gospodarczy rozpoznając przedmiotową apelację ustalił i zważył co następuje :

Stosownie do przepisu art. 378 § 1 kpc sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji . Związanie granicami wniosków apelacji oznacza zaś , że sąd drugiej instancji nie może objąć swą kontrolą tej części orzeczenia sądu pierwszej instancji, która nie została zaskarżona. Sąd nie jest zaś związany treścią wniosku apelacyjnego co do sposobu rozstrzygnięcia. Oznacza to zatem , że np. mimo wniosku skarżącego o zmianę wyroku sąd drugiej instancji może go uchylić (i na odwrót). Wynika to z tego, że sąd ma obowiązek wydać prawidłowe orzeczenie i nie wiąże go w tym zakresie ocena prawna zawarta we wniosku apelacyjnym (por. Komentarz do art. 378 Kodeksu postępowania cywilnego (Dz.U.64.43.296), [w:] A. Jakubecki (red.), J. Bodio, T. Demendecki, O. Marcewicz, P. Telenga, M.P. Wójcik , Kodeks postępowania cywilnego. Praktyczny komentarz, Zakamycze, 2005, wyd. II.) . Podobne stanowisko zajął także Sąd Najwyższy uznając , iż sąd drugiej instancji nie jest związany wnioskami apelacji co do sposobu rozstrzygnięcia. Granice apelacji wyznacza nie tyle sam wniosek, co cały jej wywód i treść (por. wyrok z dnia 6 grudnia 2001 r. , I PKN 714/00 , OSNP 2003/22/544).

Wobec prawomocnego sprostowania przez Sąd I instancji wyroku z dnia 15 maja 2017 r. w zaskarżonej apelacją części rozstrzygnięcie w zakresie wniesionej apelacji przez Sąd Okręgowy stało się bezprzedmiotowe i zbędne . Stosownie zaś do przepisu art. 391 § 1 kpc jeżeli nie ma szczególnych przepisów o postępowaniu przed sądem drugiej instancji, do postępowania tego stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu przed sądem pierwszej instancji. Zgodnie natomiast z przepisem art. 355 § 1 kpc sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne. Powyższa sytuacja , jak wskazano wcześniej ma zatem miejsce w niniejszym przypadku bowiem orzeczenie w brzmieniu na które powołano się we wniesionej apelacji nie istnieje – nie istnieje rozstrzygnięcie Sądu I instancji wobec dokonanego sprostowania wyroku do którego odnosi się przedmiotowa apelacja .

Postępowanie wywołane wniesioną apelacją umorzono na podstawie przepisu art. 355 § 1 kpc w związku z przepisem art. art. 391 § 1 kpc .

Brak rozstrzygnięcia o kosztach postępowania odwoławczego wynika z tego ,że strona pozwana jako apelujący nie może być uznana za stronę wygrywającą niniejsze postępowanie w myśl przepisów Kodeksu postępowania cywilnego , zaś strona powodowa reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika procesowego o zasądzenie takich kosztów w ogóle nie wniosła .

Mając powyższe na względzie orzeczono jak w sentencji postanowienia .